

Form, det blev forelagt af mig. Men Forslaget skyldes den nedsatte Boligkommission, og det er ogsaa et Forslag om saa vidt muligt at bedre Tilstanden med Hensyn til manglende Boliger i de mange Kommuner, hvor der virkelig er Bolignød. Statskassen skal da efter dette Forslag kunne yde Laan til et Beløb af 5 Mill. Kr. til Kommuner, der i et Tidsrum, der strækker sig fra 1. Oktober 1916 til 30. September 1918, har opført eller opfører Bygninger til Bolig for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, og Laanene ydes paa akkurat samme Vilkaar, som jeg lige har nævnt med Hensyn til Byggeforeningerne, hvor de er nye, medens Boligkommissionen har taget dem fra, det alt i Folketinget af mig fremsatte Forslag. Endvidere skal der ogsaa kunne ydes Laan til Kommuner, som allerede har ydet Laan til private Bygherrer eller Byggeforeninger til Byggeforetagender af samme Art, som her nævnes, og da skal Laanet kunne ydes Kommunen med $\frac{3}{4}$ af den Sum, Kommunen har ydet. Endelig er der en Bestemmelse, som hænger sammen med det Forslag vedrørende Hypotekbanken, som dette Ting har vedtaget enstemmigt eller saa godt som enstemmigt, med alle Stemmer mod 1, og som jeg vil haabe, Folketinget i Dag vil vedtage, idet der foreslaas, at saadanne Obligationer, som Staten erhverver gennem sit Laan til Kommunerne, kan overdrages til Hypotekbanken og derved altsaa omsættes i saadanne likvide Midler, til hvilke Statskassen altid har Trang, medens Statskassens Evne til at opbevare Obligationer af den her nævnte Art naturligvis ikke er ringe, men Muligheden for at benytte dem paa anden Maade er yderst indskrænket. Man har dog ment at kunne foreslaa, at nu den Virksomhed, som ved den nye Lov, tør jeg vel sige, om Hypotekbanken aabnes for denne, her kan anvendes for dette Lovforslag og de Obligationer, som Staten erhverver gennem disse Laan. Jeg skal meget anbefale begge disse Lovforslag til det høje Tings Velvillie.

Piper: De to Lovforslag, her er til Forhandling, er fremkommet paa Grund af den ekstraordinære Situation, og det har glædet mig at høre den højtærede Finans-

minister udtale, at han ikke under andre Omstændigheder vilde kunne tænke sig at fremsætte saadanne Lovforslag, navnlig som det, han sidst omtalte, angaaende Laan til Kommuner til Byggeforetagender. Begge Forslag gaar jo ud paa at afhjælpe den tilstedeværende Bolignød, og under saa ekstraordinære Forhold, som vi har i Øjeblikket, maa man ogsaa gribe til ekstraordinære Midler. Lovforslaget om Laan til Byggeforeninger er, som den højtærede Minister ogsaa udtalte, ikke noget nyt. Der foreligger tidligere Lovforslag i samme Retning kun med den Forskel, at nu anbringes Statens Midler i 2den Prioritet. Naar man gaar saa vidt, som Lovforslaget her foreslaar, at laane indtil $\frac{9}{10}$ af Ejendomsskyldvurderingen, vil det maaske i mange Tilfælde let udgøre, hvad Ejendommen kan realiseres til. Imidlertid er dette Lovforslag selv med denne Anbringelse af Statens Midler langt mere tiltalende for mig end det Lovforslag, der gaar ud paa at yde direkte Laan til Kommunerne. Dette vil nemlig medføre, at Kommunerne bliver Bygherrer og senere Udlejere af Ejendomme. Vanskeligheden ved at faa private til at tage Initiativet til nye Byggeforetagender under de nuværende Forhold kan retfærdiggøre, at man gaar til at lade Kommunerne opføre Bygninger, men naar man gaar til en Foranstaltning, som man selv maa betegne som ekstraordinær, skulde man ogsaa søge at give Lovforslaget et Midlertidighedens Præg og give det Udtryk i selve Lovforslaget, at det kun var midlertidigt, at Kommunerne skulde overtage en saadan Drift og Virksomhed som Husejer. Der er ikke for mig noget tiltalende i, at Kommunerne optager den ene nye Opgave efter den anden. Jo flere Opgaver man lægger paa Kommunerne, desto daarligere vil de blive udført. De borgerlige Ombudsmænd, der vælges ind i Kommunalbestyrelserne, er stærkt paa Veje til at blive fuldstændig overlæstet med alle de Opgaver, man lægger paa Kommunerne; og for hver ny Opgave, man yderligere lægger paa, vil dette jo forøges. Det vil da blive uoverkommeligt for Kommunalbestyrelserne, for Borgernes Tillidsmænd at varetage saadanne Opgaver, og i Stedet for vil det blive en Stamme af Funktionærer, der kommer til at røgte